

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir și Gordilă Nicolae,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către partea civilmente responsabilă C.A.”Moldova-Astrovaz” S.A. împotriva sentinței Judecătorei Centru mun. Chișinău din 28 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Belicenco Denis Ivan, născut la 27 februarie 1978, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Orheiului 113, bl. 2, ap. 25;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 14.06.2012-28.12.2012 (prima instanță)
2. 11.07.2013 – 24.10.2013 (instanța de apel)
3. 21.01.2014–05.03.2014 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Centru mun. Chișinău din 28 decembrie 2012, Belicenco Denis a fost condamnat în baza art. 264 alin.(3), lit. a) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, cu aplicarea pedepsei complementare privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Gherciu Olga, încasîndu-se în beneficiul acesteia de la C.A.”Moldova-Astrovaz” S.A. prejudiciul material în sumă de 28078,61 lei și cheltuielile de judecată cu titlu de asistență juridică în sumă de 3000 lei; de la Belicenco Denis prejudiciul moral în sumă de 30000 lei. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Porumbescu Gheorghe, încasându-se în beneficiul acestuia de la Belicenco Denis prejudiciul moral în sumă de 1500 lei; iar referitor la restituirea prejudiciului material, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Belicenco Denis la 03 aprilie 2012, aproximativ la ora 16.30, conducând automobilul de model „Ford Courier” cu n/î CMB 824, se deplasa pe str. 31 august 1989, mun. Chișinău, din direcția str. Pușkin spre str. Vasile Alecsandri și, ajungând la intersecție cu str. Mihai Eminescu, intrând în zona de acțiune a indicatoarelor rutiere nr. 2.2 „STOP - trecere fără oprire interzisă” și nr. 2.4. „sfârșitul drumului cu prioritate”, a încălcat cerințele art. 3, 4, 45 alin. (1), 59 alin. (2) ale Regulamentului Circulației Rutiere, și cerințele art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131-XVI 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, și ca urmare, intrând în intersecția menționată, fără să se asigure, continuând deplasarea fără oprire, a comis tamponarea automobilului de model Mercedes ML, condus de șoferul Porumbescu Gheorghe, care se deplasa pe str. Mihai Eminescu, mun. Chișinău spre bd. Ștefan cel Mare, care din inerție a derapat, tamponând pietonul Gherciu Olga, care se afla pe trotuarul adiacent din dreapta al str. Mihai Eminescu, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1192/D din 23 mai 2012 vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către partea civilmente responsabilă C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A., prin care a solicitat admiterea apelului, repunerea acestuia în termen, în conformitate cu prevederile art.403 Cod de procedură penală, pe motiv că despre pronunțarea sentinței și copia motivată a acesteia a fost recepționat la 24 iunie 2013, anterior acestei date apelantul nu a cunoscut despre pronunțarea sentinței. Deasemenea, a solicitat casarea sentinței în partea admiterii acțiunilor civile înaintate de către Gherciu Olga și Porumbescu Gheorghe împotriva C.A. „Moldova-Astrovaz” S.A. privind încasarea prejudiciului material, cu scoaterea acțiunilor de pe rol sau pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă respingerea integrală a acțiunilor civile în partea încasării prejudiciului material din contul C.A. „Moldova-Astrovaz” S.A., cu suspendarea până la pronunțarea deciziei pe marginea prezentului apel a sentinței contestate în partea admiterii acțiunilor civile.

În motivarea apelului, partea civilmente responsabilă C.A."Moldova-Astrovaz" S.A. a invocat că copia sentinței a fost recepționată de apelant la 24 iunie 2013, aceasta neparticipând la examinarea cauzei și necunoscând despre emiterea sentinței, despre care a aflat ulterior, ca urmare a somării la 24 iunie 2013 despre executarea acesteia, dată la care a fost primită și copia sentinței. Consideră

sentința instanței de fond în partea admiterii acțiunilor civile către C.A. „Moldova-Astrovaz” S.A. ca fiind neîntemeiată și ilegală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2013 a fost respins ca depus peste termen apelul declarat, cu menținerea hotărârii atacate.

5. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către partea civilmente responsabilă C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A., prin care, în temeiul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora în partea admiterii acțiunilor civile înaintate de către Gherciu Olga și Porumbescu Gheorghe împotriva C.A. „Moldova-Astrovaz” S.A. privind încasarea prejudiciului material, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri privind scoaterea acțiunilor de pe rol sau pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă respingerea integrală a acțiunilor civile în partea încasării prejudiciului material din contul C.A. „Moldova-Astrovaz” S.A., cu scutirea de la plata taxei de stat.

În argumentarea cerințelor sale, recurentul a invocat următoarele:

- instanța de apel neîntemeiat a respins ca fiind depus peste termen apelul declarat, deoarece apelul a fost înaintat în aceeași zi, în care C.A. „Moldova-Astrovaz” S.A. a aflat despre începerea executării sentinței pronunțate, astfel au fost respectate prevederile art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală;

- acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate către C.A. „Moldova-Astrovaz” S.A. este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, pe motiv că nici o parte vătămată nu s-a adresat către recurent cu cereri de despăgubiri, nu au oferit ultimului posibilitatea de a examina, dacă această situație constituie un caz asigurat sau nu, să determine întinderea prejudiciilor și să soluționeze cazul până la adresarea în instanță, conform procedurii stabilite de Lege, circumstanță ce constituie temei pentru scoaterea acțiunii de pe rol în temeiul art. 267 lit. a) Cod de procedură civilă, coroborat cu dispozițiile art. 220 alin. (2) și art. 385 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală;

- prima instanță, contrar prevederilor art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, a dispus admiterea acțiunii civile înaintate de Gherciu Olga în lipsa probelor pertinente, admisibile și concludente, prin care s-ar confirma întinderea prejudiciului cauzat acesteia, la materialele cauzei nu au fost anexate probe, prin care să se confirme legătura de cauzalitate dintre cheltuielile pentru tratament și accidentul rutier produs, valoarea hainelor deteriorate și a cercelului pierdut, precum și faptul pierderii acestuia ca urmare a producerii accidentului rutier, precum și nu s-a stabilit valoarea salariului omis și asta în condițiile în care în motivarea sentinței se constată necesitatea încasării sumei prejudiciului din contul

S.A. „Moldasig”, iar în dispozitiv, această sumă este încasată de la C.A. „Moldova-Astrovaz” S.A., sentința primei instanțe fiind, astfel, contradictorie.

6. Verificând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul ordinar la 27 noiembrie 2013, împotriva deciziei instanței de apel din 24 octombrie 2013, pronunțată în ședința publică pe 21 noiembrie 2013, ora 14:00, în termen.

Din conținutul recursului ordinar declarat de către C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A., rezultă că recurentul nu este de acord cu admiterea acțiunilor civile înaintate de către Gherciu Olga și Porumbescu Gheorghe împotriva C.A. „Moldova-Astrovaz” S.A. privind încasarea prejudiciului material, invocând totodată că instanța de apel greșit i-a respins apelul declarat, ca fiind depus peste termen, deoarece sentința primei instanțe a fost recepționată la 24 iunie 2013.

Potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Din materialele cauzei rezultă, că sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 decembrie 2012 de către C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A. a fost contestată cu apel, însă apelul acesteia a fost respins ca depus peste termen, iar în cazul recunoașterii apelului ca tardiv, instanța de apel nu mai examinează legalitatea și temeinicia apelului, adică nu poate fi vorba despre o examinare în fapt și în drept a hotărârii atacate, ceea ce înseamnă că nu se verifică fondul cauzei. Astfel, sentința rămîne definitivă la data expirării termenului de apel.

Raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 420 alin. (1) Cod de procedură penală rezultă, că C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A. nu este în drept să declare recurs ordinar în ceea ce privește admiterea acțiunilor civile înaintate de către Gherciu Olga și Porumbescu Gheorghe împotriva C.A. „Moldova-Astrvaz" S.A. privind încasarea prejudiciului material, din motiv că în speță nu a fost utilizată calea ordinară de atac – apelul.

Instanța de recurs ordinar, avînd în vedere că decizia instanței de apel cu privire la tardivitatea apelului este întemeiată, nu este în drept să se expună asupra fondului cauzei.

Astfel, se constată că instanța de apel corect și-a motivat soluția, invocînd că „*potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, la ședința din 01.11.2012 s-a prezentat reprezentantul părții civilmente responsabile C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A. - Corceac Sorin, fiind înștiințat în mod legal (contrasemnătură) despre*

amânarea ședinței pentru data de 15.11.2012, ora 10.00 (f.d.105), însă în ședință nu s-a prezentat fără a invoca careva motive întemeiate, cauza fiind examinată în fond, după care fiind anunțată întrerupere pentru data de 11.12.2012, ora 13.30, toți participanții fiind înștiințați în mod legal, precum și reprezentantul părții civilmente responsabile C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A. - Corceac Sorin, care a contrasemnat pentru data de 11.12.2012, ora 13.30 (f.d.170), însă în ședință nu s-a prezentat și nu a contrasemnat pentru data de 21.12.2012, ora 14.00, fapt ce a impus instanța de judecată să citeze partea prin scrisoare recomandată (f.d.175), unde potrivit avizului de recepție a scrisorii recomandate (f.d.176) - partea civilmente responsabile C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A., a fost citată pentru data de 21.12.2012, ora 14.00, însă nici de această dată în ședință reprezentantul nu a fost prezent în ședință, circumstanțe ce au dus la examinarea cauzei în lipsa reprezentantului părții civilmente responsabile C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A.

Prin urmare, neprezentarea reprezentantului părții civilmente responsabile C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A. în ședința de judecată fără invocarea a cărorva motive în general, se califică ca lipsă de interes față de cauza penală dată, mai mult, cauza penală dată a fost examinată deja în ordine de apel, iar partea civilmente responsabile C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A. a atacat sentința primei instanțe abia la 26.06.2013, fără a confirma cu careva acte doveditoare temeinicia omiterii termenului de atac.

În această ordine de idei, se evidențiază faptul, că partea civilmente responsabilă C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A. nu a manifestat careva interes față de cauza penală dată, în pofida faptului că a fost citată legal de mai multe ori în ședința de judecată, nefolosindu-se de dreptul de a participa în ședință și ulterior, după pronunțarea sentinței și intrarea acesteia în vigoare, de asemenea nu a manifestat interes, doar după ce a aflat despre executarea sentinței ce ține de încasarea prejudiciilor materiale cu referire la C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A., fapt ce a dus la atacarea de către aceștia a sentinței primei instanțe cu mult după devenirea sentinței definitive și puse în executare.

Deci, potrivit prevederilor art.402 alin.(2) Cod procedură penală, care expres indică la imposibilitatea declarării apelului mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei, ceea ce face imposibilă și repunerea în termen a apelului”.

În acest context, Colegiul penal invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, hotărârea din 03 aprilie 2008 în cauza Ponomaryov vs. Ucraina, 3236/03, unde printre altele, Curtea a notat, că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive ce nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, deoarece în speță nu a fost utilizată calea ordinară de atac – apelul, recursul urmează a fi declarat inadmisibil.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către partea civilmente responsabilă C.A.”Moldova-Astrovaz”S.A. împotriva sentinței Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2013, în cauza penală privindu-l pe **Belicenco Denis Ivan**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 05 martie 2014.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Gordilă Nicolae